

Katedra kulturních a náboženských studií

Autor práce: **Nikola Michalovičová**

Název práce: Romská rodina a její hodnotový systém na příkladu města Jaroměř

Vedoucí práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Bakalářská práce Nikoly Michalovičové se věnuje proměnám tradičního rodinného zázemí Romů a pro svůj výzkum si vybrala participanty z města Jaroměř. Autorka dochází k závěru, že tradiční romská rodina s rozšířenými vazbami je v současnosti stále více ovlivněna nuklearizací rodiny, ale i navzdory tomu mají Romové silnější rodinné vazby, než jaké má většinová společnost. Lze tak tvrdit, že pojetí rodiny u Romů – alespoň na příkladu participantů z Jaroměře – nezůstává beze změn.

Autorka zasazuje svůj terénní výzkum do města Jaroměř, kde existuje – alespoň podle mých znalostí – izolovanější romská komunita, než jak je tomu v jiných městech. Z tohoto důvodu je nutné být velice obezřetný k lokalizaci výzkumu a je nutné si uvědomit, že výzkum v jiných městech nebo v jiných lokalitách by mohl přinést zcela odlišné výsledky.

Nikola Michalovičová psala svou práci velice fundovaně a s dostatečným porozuměním dané problematice. Je chvályhodné, že již od samého počátku psaní vyznívaly její teze velice fundovaně a že autorka pracovala s vysokým nasazením a s pečlivě promyšlenými záměry. Na druhou stranu je pravda, že autorka měla velice široké zaměření práce – od romipen, přes situaci v zaměstnání až k jazykové problematice – a to jsem vnímal jako problematické. Užší a deklarativní zaměření přímo na sociální situaci v rodině je podle mého názoru způsobnější a to jsem také po autorce požadoval kvůli jasnému zaměření bakalářské práce a pak i kvůli šíři práce (jen zaměstnanost Romů by si zasloužila na samostatnou bakalářskou práci).

Jako určitý bod pro diskuzi během obhajoby **bych nabízel otázku objektivitu autorky**, protože její přítel je romského původu a lze mít pochybnosti o tom, zda nebyla při psaní práce příliš subjektivně ovlivněna „vlastním prožíváním“ rodinných a příbuzenských vazeb a zejména, zda to neovlivnilo výsledky její práce.

Jedním z mála kritických bodů by mohlo nedostatečné zaměření na modernizační a postmoderní procesy, které také formují rodinné vazby a které jsou v práci Nikoly Michalovičové poněkud vágně uvedené. Dalším kritickým bodem by mohla být skutečnost, že

právě kapitola ohledně zaměstnání Romů a jejich jazyka vypadají v kontextu celé práce poněkud nepatříčně.

Bakalářská práce Nikolý Michalovičové splňuje podmínky pro úspěšnou obhajobu a na závěr bych se jí rád zeptal na otázku, **zda lze snižování významu širších vazeb u Romů a stále silnější nuklearizaci vazeb vnímat i v určitém kontextu procesů odehrávajících se většinové společnosti v 19. století? Zda zde nejsou určité paralely související např. se silnější urbanizací nebo mobilitou?**

Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

V Rivnenské oblasti dne 24.7. 2020